



ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՔՐԻՍՏՈՍԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Մասիս լրագիրն 5 անգամ կը հրատարակուի շաբաթը . 4 Օրաբերք եւ 1 Շաբաթերք :
Տարեկան դիմ. Կ. Պոլսոյ համար 180
,, ,, Գաւառաց ,, 10 ՄԻՔ
Կեցամեայ դիմ Կ. Պոլսոյ ,, 90 ՂԻՂ
,, ,, Գաւառաց ,, 5 ՄԻՔ
Եւրոպայիս բուցոց գին
Շաբաթաբերք 60 ֆր.
Օրաբերք 20 ,,

Իսկոյն ցոյցած լրագրոց կամուր ծովային քաղաքացիական զորքի քաղաքացիական ծառայողներու մասին անգամ իսկ համար 3 ՂԻՂ երկու անգամ համար 2 ՂԻՂ
Լրագրոց վերաբերեալ նամակ կամ որեւէ ինչ գրութիւն երկրագիր-ՏՅՅՈՒՆԻՍ պիտի ուղարկուի . եւ հանրա ծախքը ալ դրկողին վրայ է :

ՎՈՍԱՆԵՆԻՍՏՈՒՊՈՒՄ 8 ՅՈՒՆԻՍ
ՔՐԻՍՏՈՍԱՆՈՒԹՅԱՆ

Քաղաքական եղեւնագործութիւն մ'ալ արեւնալից էլ մ'աւելցուց ժամանակակից պատմութեան մէջ : Մերօրին Մերայէլ իշխանն իր մօրաքեռն եւ անոր աղջկանը հետ թօփ ճիւղէր ըստած ծառատանին մէջ պարտած ժամանակ, Ռասոփանովիչ անուն մարդ մ'իր երկու որդւոց հետ Ռիփօլփրի հարուածներով իշխանը մեռուցին եւ օրհորդը ծանրապէս վերաւորեցին : Բոլոր Մերօրին մէջ անհրաժեշտ արտաքին ու շատամ տիրեց այս անակնկալ եւ յանկարծական դուրս ժին վրայ : Կնիշապէս խնամակալութիւն մը կազմուեցաւ, երկիրը պաշարման վեճակի մէջ գրուելով խոստովութեան առաջին անուեցաւ եւ եղեւնագործները ձերբակալ եղան : Իշխանն իր կենդանութեան ժամանակ իրեն ժողովուրդը ընդունած էր իւր հօրեղբորորդի Միլան իշխանը որ դեռ 15 տարեկան է եւ հազիւ ուսմունքն աւարտելու վրայ է ի Փարիզ, ուրիկ այս շարժում կը մեկնի Պէլիքատ երթալու համար : Կոր իշխանի ընտրութիւնն աղգային ժողովը պիտի ընէ եւ Գուռնի ալ վաւերացնէ : Երկուստեք զայի զեպքին հետեւանաց մէջ թիֆ միտիտարական բան մը կայ՝ նոր խոստովութիւն կամ յեղափոխութիւն մը չձագիլն է, որ անշուշտ եւրոպական միջամտութիւն հրահրելով կրնար Վրեւելեան խնդիրը բարձրել : Եւ այժմ տէրութիւնները համաձայնած են անմիջամտութիւն պահելու, քանի որ ներքին խաղաղութիւնը վրդոված չէ : Զետեւաբար յուսայի է որ այս նողկալի եղեւնագործութիւնն իշխանական փոփոխութեան զատ մը ուրիշ հետեւանք չունենայ : Իսկ ապանութեան բուն շարժում ի թիւն գալով, եղեւնագործը Մերօրին նախկին իշխան Վէրանդը Վարաթօրիէ վիչի կուսակիցներն ըլլալուն՝ կը կարծուի որ անոր փառասիրութեանն յառաջ եկած ըլլայ, յուսալով որ Մերօրին մէջ յեղափոխութիւն մը կը ընէ եւ դարձեալ ինքը կը հասնի իշխանական աթոռը, որ իրեն ժառանգութիւնը կը համարի իրբեւ առաջին անգամ Մերօրին անկախութիւնը ձեռք բերող Վարաթօրիկի որդին : Բայց այս ակնկալութիւնն ի դեբերու ելաւ : Մերօրինացիք ոչ միայն խաղաղ այլ եւ ներկայ իշխանական գերդատանին ալ հաստատարի մնացին : Եթէ Վարաթօրիէ վիչի մեղաւորութիւնը դատատանաւ ալ հաստատուի, դուրսէ Մերօրին կառավարութիւնը դայն Վարաթօրիէ պահանջէ եւ ունեցած կուսակցներն ալ գրաւէ :

Մերայէլ իշխանը Մերօրին Վրահույժից քաղաքը ծնած էր 16 սեպտ. 1823ին, եւ 17 տարեկան հասակին մէջ իշխանական աստիճանը բարձրացած էր 1839ին, երբ իր հայրը Միլ

Օպրէնովիչ հրատարական առած ըլլալով, իր մեծ եղբայրը Միլան իշխան ընտրուած եւ երեք շաբաթ վերջը վախճանած էր : Բայց յեղափոխութիւնը չթողուց այն ժամանակ որ աթոռը նստի, եւ Վարաթօրիէ վիչ անցաւ անոր տեղ 1843ին : Մերայէլ իշխանն իր հօրը հետ Եւրոպա գաղթեցաւ, ուր իր կենաց մեծ մասն ուսմամբ անցուց : 1858ին Մերօրինացի Վարաթօրիէ վիչը վախճուելով դարձեալ Միլան իրենց իշխան ընտեցին. ուստի Մերայէլ իշխանն ալ Վէլիքատ դարձաւ իր հօրը հետ, որուն յաջորդեց 1860ին : Իր կառավարութեան ներքեւ Մերօրին մեծամեծ յառաջգիտութիւններ ըրաւ, եւ անիշխանութեան տեղ օրէնքն ու կարգը տիրել սկսան : Մերայէլ իշխանը 1853ին Սիւննայի մէջ ամուսնացած էր Վարաթօրիէ կայսեր սեղանակալներէն Զուհիատի իշխանին աղջկանը Վիլիա իշխանուհոյն հետ, յորմէ բաժնուեցաւ 1866ին :

Վարաթօրիէ իշխանը Սիւննայի մէջ իր բնակութիւնն երկնցուց, եւ Վէլիքատի մէջ պատահած ոճրագործութեան վրայ Ս. Պօլիս դալու դեռ տաւորութիւնն ալ մեկնի թողուց, բայց օգոստոսիս Սիւննայի կրկին անգամ ըրած հրահրեց ընդունելով որոշեց ուղեւորութիւնը շարունակել : Իշխանը Սիւննայի մէջ լաւ ընդունելութիւն գտաւ, եւ հասարակաց պարտեղին մէջ Ս. Պօլսի եւ Ս. Նարաթի հետ պտոյս ընելով, հասարակութեան եւ մանաւանդ ներկայ գտնուող ինչացուց կողմանէ համակրութեան նշաններ ընդունեց : Իշխանին ուղեւորութիւնը ծայրեալ է եւ Փարիզի մէջ ապահովութիւն կը ստը : Ի թէ քաղաքական նպատակաւ չէ, այլ Վարաթօրիէ իշխանը, որ ճանբայ եղնէ առաջ կայսեր հետ երկար խորհրդակցութիւններ ըրած է, հարաւային Վերանդին, Վարաթի եւ Տաճկաստանի վրայ ունեւայիք ապաւորութիւնները կայսեր պիտի հարըդէ : Վարաթօրիէ իշխանին Պատի, ըլլալով թուրքի եւ Վուսիլի մէջ ըրած ուղեւորութիւններէն առած ապաւորութիւններն ասանք եղած են որ գերմանական միութեան գաղափարը խիստ զօրաւոր է, բայց կրնայ նաեւ առանց Բրուսելի ի գործ գրուիլ, քանի գերմանացիք Բրուսելի յաղթութիւններէն շնորհով միութեան հըր գործը մը կը համարին զայն, առանց վրան մեծ համակրութիւն մ'ունենալու : Ռուսի կէթ Բրուսիս ալ Վարաթից պէս յաղթուի, գերմանացիք ոչ եւս անոր կը յարին, այս պատճառաւ Վարաթօրիէ իշխանը Վրահույժից տիրապետութիւնը կարտակելու համար անոր գէժ պատերազմ բանալու կարծեաց վրայ է եղեր : Իսկ Սիւննայ եւ Ս. Պօլիս ուղեւորելու մասնաւորապէս Ռուսից գէժ կը համարուի : Սիւննայի լրագրաց խոսքին նայելով իշխանին խոսակցութիւն

ներէն այս հետեւութիւնը կը ընէ որ Վարաթիս Վարաթից զօրութեանը կը փափաքի. ուստի իշխանը, որ մահաներուն մեծ համակրութիւն կը յայտնէ, պահանջներուն պահանջումները կը գաղափարէ, եւ յայտարարութիւն կը ընէ թէ Վարաթիս առ այժմ չկրնար ինչացուց փափաքանաց ի դըրախ եղներուն նպատակը : Բոլոր եւրոպական խնդիրներն եւ ձգելու եւ խաղաղութիւնը պահելու պէտք կը խոստովանի : Գերմանիոյ միութեան չտիրութիւնը, բայց չուզեր որ Վարաթիս անոր հետ դարձելով Ռուսից ձեռքն Բրուսելից եւ Վալիցից մէջ ազատ մը նայ, Վրահույժից համարալեան գաղափարին ալ մեծ կարեւորութիւն չընծայեր եւ Ռուսից գինւորական պատրաստութեանց չափաւորութիւն չտար :

Տէրութեանց կասկածոտ պատրաստութեանց մէջ Վէրանդը Վարաթի մարդասիրական առաջարկութիւն մը ներկայացուց, որ իրեն մեծ պատիւ կը ընէ եւ որուն Վարաթօրիէ կայսրն եւ Ռուսից զորքի կառավարութիւնները փութացին իրենց հաւանութիւնը առաւ : Ռուսից պատերազմական գործոց պաշտօնեաց Միլան իշխանը Վարաթի իշխանին տեղեկագիր մը մատոյց, ուր կը հաստատէ որ մէջը պարսպ եղած պոյ թուցիկ գնառակներն երբ որ մարմին կը դալին պայթելով անբուժելի վէրք կը պատճառեն, իսկ մէջը լեցուն գնառակները, որք չեն պայթիր, առաջուան ներքին նուազ վնասակար են : Սիւննայի քաղաքակիրթ կառավարութեանց եւ ոչ մէկը պայթուցիկ գնառակ գործածած է, այլ միայն ամեն գնառակի 10ական հատ կը տրուէր, որպէս զի թշնամուոյն վառօքի սնտուկներուն ներտեղ ընկնելուն, Բայց վերջերս պայթուցիկ գնառակները պատերազմի մէջ ալ գործածուելու փորձեր կը ըլլային, որոցմէ կը հետեւի որ այս գնառակները կտոր կտոր ըլլալով մարդիկն ու անասուններն անբուժելի կերպիւ կը վրաւորեն առանց լեցուն գնառակներու չափ հետեւ երթալու : Վէրանդ պատերազմն անհրաժեշտ չարք մ'է, կրէ Սիւննայի, պէտք է կարելի եղածին չափ անգթութիւնը ընկալեցնել, եւ ահա ասոր համար հարկ չէ մահացուցիլ զէնքեր ընդունիլ որք մարդկութեան չարքն ու միշտերը կաւեցնեն առանց պատերազմին ուղղակի նպատակին ծառայելու : Օրէնքն մը գործածութեան միակ նպատակն ըլլալու է թշնամուոյն վնասուողական զօրութեանց ակարացումը, բայց պատերազմաբան վիշտերը ծանրացնել բարբարոսութիւն է : Կարձաք իշխանն այս տեղեկագիրը չըրջաբերականաւ մը բոլոր տէրութեանց հաղորդեց, որք յուսայի է թէ Վարաթից օրինակին հետեւելով Ռուսից առաջարկութիւնը կը ընդունին :

ՆԵՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
ՊԱՇՏՈՆԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Իմաց կը տրուի հասարակութեան թէ Օսմանեան կայսերական Վանքան մայրաքաղաքին առեւտրական գործողութիւնները զիւրացնելու համար սոմալներ (պանքսթ) պիտի հանէ : Երկու տոմարները Վանքային տրածապարտին համեմատ իրբեւ օրինաւոր գրամ պիտի շրջաբերին Վանքայի գրանտները կամ ճիւղեր գրանուած տեղերը, եւ ոչ միայն Վանքային ներկայացուցած ժամանակ ուկիով պիտի վճարուին, այլ եւ տէրութեան մարտերէն եւ ուրիշ պաշտօնաբաններէն ալ իրբեւ (Օսմանեան լիրա պիտի ընդունուին :

Վէլիքատէն մայրաքաղաքին Վէլիքատէն շէրլա լրագրին գրուած նամակ մը հետեւեալ կերպով կը պատմէ Մերայէլ իշխանին սպանութիւնը :
«Սիւննայ 10ին իրիկունը իշխանն իր սովորական պտոյքը կը ընէր (ժողովուրդէն զեղեցիկ ծառատանին մէջ) հետն ունեւալով տիկին Վանքայի Վանքայի թիւսից անոր աղջկանը օրհորդ Վարաթի իշխանին սովորական պտոյքը կը ընէր կինը տիկին Ռոսմանիա Օպրէնովիչ իշխանին թիկնապահ Վարաթիին հարիւրապետն եւ սպասաւոր մը : Իշխանն իր թիւք տիկին Վանքայի թիւսիցին եւ անոր աղջկանը առած էր : հարիւրապետն ալ տանն կանգուելի չափ ետեւէն կուգար տիկին Օպրէնովիչի հետ : Երբ որ մեկուսի ճանբու մը քով հասան, երեք մարդ տեսան որ այն ճանբէն կուգային եւ իրենց մօտ հասած ժամանակին յարգութեամբ դուրսին բացին : Երկու երեք մարդոցմէն մէկը ընկերներէն բաժնուելով տիկին Օպրէնովիչի մօտեւալ սկսաւ : նոյն միջոցին միւս երկուքը յանկարծ ըզգետանուն տակին թիկնայից հանելով իշխանին եւ մօրաքաղաքուոյն վերայ պարպեցին : Թիկնապահն այս պտոններուն չափ խիտն ստը քաշելով իշխանին օգնութեան գիւմեց : Բայց հազիւ երեք քոյլ առաւ՝ ուսէն գընտակով մը զարնուելով ինկաւ : Իսկ ետեւէն եկող սպասաւորը խուճապաւ ի փախուստ դառնալով օդունութիւն կանչել սկսաւ : Քանի մը վայրկեան չանցած՝ մարդիկ հասան, եւ անմեկն առաջ տիկին Օպրէնովիչը տեսան որ խեղդի պէս շաւարած կը փախչեր առանց զարնուած ըլլալու : Երկու գետահասակ թիկնապահը գտան մարտի մը քոյլ անգին օրհորդ Վարաթիին փառած էր պարանոցին եւ ուսէն վերաւորում, եւ անոր քով մայրը վերջին շունչը կը փէր դուրսն եւ կուրծքէն զարնուած : Իսկ իշխանն արդէն մեռած գտան քանի մը գընտակով գլխէն զարնուած, միանգամայն գլխից թուրի կամ տապարի հարուածով ձեղքուած : նոյնպէս երեսն ու ձեռքերը կտրուած : Երկու քոյլս

մինչև տեսարանին ազդած առաջին սարսափին ու ամբողջումը քիչ մը հանդարտել է ետևէ փրակորեական թաղաքը փոխադրեցին, բայց Ժողովուրդեան զայրոյթը չաւելցուցնելու համար իշխանին եւ իր հորեղբոր աղջկան դէպքերը գիշերը տարին:

«Աստիկանութիւնն արդէն ոճրագործներուն երկուքը բռնեց, իսկ աստիկանօվինն եւ որդին: Ասանցմէ զատ տասն եւ հինգի չափ մարդիկ ալ բռնուեցան, որք փախչիլ կուզէին, եւ որոց վրայ կասկած կար թէ նախորդ Վէքսանդր Վարաեօրիէվին իշխանը վերստին իշխանութեան բարձրացնելու համար դաւադրութիւն նկատած են: Արտուի թէ այս մարդոց տունէն այլ եւ այլ թողնելու գտնուեան են, որոցմէ պարզապէս կը հաստատուի այս դաւադրութեան մասնակից ըլլալնին:

Պէլլորատէն եկած հեռագիր մը կը հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ:

«Տարակոյս չկայ որ Վեքայէլ եւ իւսանին կենացը դաւաճան ամբաստանեալ մարդոցմէ չորսը՝ որք են Մարիչ երկու Ռաստօվանովին եղբարք եւ Ռովին գլխաւոր ոճրագործներն են: Մարիչ մեռնելու բերան տուաւ. ըսաւ թէ Ռաստօվանովին ստակ տըւեր էր իրեն, բայց չուզեր կամ չըկնար աւելի բան մը յայտնել: Ռաստօվանովին գերդաստանին ուրիշ քանի մ'անդամներն ալ Վարաեօրիէվին իր կողմնակիցն ըլլալով դաւադրութեան կասկածի ներքեւ են: Արիւրը խաղաղ է:

Իշխանացի Վարձր. Խորտին արգէն Պրուսայի հանքային շուրերէն մեծօրոտ տեսեր է: Արտուի թէ Վարին բարձրութիւնը Պրուսանիայէն Պրուսա ճանքայ մը շինել տալու առաջարկութիւն րրեր է: Վարձր. Խորտին այսօր վաղը կ'Պօլիս կ'ապաստուի:

Պ. Պօլէն Վերինաւայօրիս եւ անկէջ մինչեւ Պէլլորատ երկաթուղի մը շինելու արտօնութիւն ստացող ընկերութիւնն իր կապմութեանը վերաբերեալ կարգադրութիւններն աւարտած ըլլալով, անյապաղ գործի սկսեալու կը պատրաստուի: Ասանուս նայելով արդէն շատ մը պէտք եղած գործիքներ, բահ, բրնձ եւ այլն եւ կեր են Արոպայէն եւ Մարքի գիւղ հանուեր են, ուր քանի մ'օրէն աշխատիւնները պիտի սկսին:

Լորեքլարթի օրը հեռագրով լուր եկաւ մայրաքաղաքս թէ գաղղիական Վիլ Օր ի ինն շոգենաւը որ աջեալ շարթու մայրաքաղաքէն մեկնելով Ալեքանդր եւ անկէ Մարտիկան կերթար, մէջէն բռնկելով այրեր եւ ծովուն մէջ թողուեր է: Մէջի բեռը զխաւարապէս բուրդ ու բամբակ էր, եւ կերբէի թէ Ալեքանդրէն մեկնելէն ետև բռնկիւր է, եւ պատճառն ալ դեռ յայտնի չէ: Վաւապեան ու նաւաստիները տեսնելով որ կրակին առաջը չեն կրնար առնուլ, մահոյցիները մտեր հեռացեր են՝ ստակներն եւ ուրիշ ծանրագին բաները միայն հետերնին առնելով:

Ուրիշ հեռագիր մ'ալ կը ծանուցանէ թէ անգղիական Լյէն Քոնսթանտնուպոլիս շոգենաւը կ'Պօլիս եկած ժամանակ իշխեալ այրած շոգենաւին պատահելով ետևը կ'ապեր Սէպինային աւաճանդիստը տարեր է:

ՀԵՌՈՒՄԻԱՆՈՒՐԻ
(ՀԱՎԱՍ)
Փարիշ 18 յունիս իրիկուն.
Սերիլի գործակատար Պ. Ռոսթիլ է:

րէկ Պ. Տր Մութիէի հետ տեսուեցաւ Պրանս րազիր կրտէ թէ Նարոէոն իշխանը վաղը ուրբաթ՝ Բէշթէն պիտի մեկնի Պառքէշ եւ կ'Պօլիս երթալու համար:

Վիէննա 19 յունիս.
Նարոէոն իշխանն այսօր Բէշթէն կը մեկնի Պառքէշ եւ կ'Պօլիս երթալու համար:

Լոնտոն 19.—Լորտ Սթանլի Պ. Լէյրոտի պատասխանելով կրտէ թէ կ'գլխադրուի ներքին վարչութեան վերաբերեալ հին գաշադրութիւնները չափաւորելու, եւ օտարազգեաց վրայ իրաւասութիւն ունեցող գաղտնաստանական աստաններ հաստատելու առաջարկութիւնն եղած է Եփեսոսական կառավարութիւնն, եւ կաւեղցնէ թէ այս առաջարկութիւնը ծանր քննութեան նիւթ եղած է այս փրճոյնս:
Սեր Ռ. Նէբերը երէկ Մուէլիչ հասաւ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ժամանակը կուգայ կանոնի եւ ազգային դրոճերը դեռ իրենց օրինաւոր շարժանին մէջ չմտնելով ժողովրդեան գեղահաւթիւնը քանի կ'երթայ՝ կաւեղցայ: Միայն այն օրերը՝ երբ կարծեաց տարբերութիւնները տեղահաւթիւններն ու անհամաձայնութիւնները յստաւունցող կը յորտնուէին: Ժողովուրդն այսօր այնպիսի դրոճեր կ'աւարտէ, եւ իր տեղահաւթիւնը հանդարտ կամ այսպէս ըսելով՝ կ'աւարտի ան կ'եղբարք մ'առած է: Իսկ ի փոքրիկ շարժումներէ՝ իր սղեղները ծածկած է: Իսկ այս հանդարտութիւնը մերձակայ պիտի կոծութեան մը նշան կրնայ ըլլալ, չեղք ուղիղ գուշակութիւններու դիմելը: Այս միայն ստոյգ կը գտնենք որ ազգը կը իրենի չէ, սկսող հեղափոխ չէ, փասն դի իր ազգային իր կեանքը՝ փոփոխ մէջ կը ածենէ: Ուստի մէկ կողմէն վճատութիւն միւս կողմէն ալ գանդատ եւ արժէք ու թիւն: Եթէ հարաւրջայ որ ներկայ ժամանակին մէջ հասարակութիւնն մը կարենար պարզապէս նիւթական կեանք ապրիլ, բաւական էր որ նախնեաց թողած արարով իւրաքանչիւր ոք իր արտերը մշակել եւ արտադրած գուշանքեայ պարէնովը նուազ հիւղերու ներքեւ ապրէր: սակայն այսօր քաղաքակրթութիւնը հսկայաքայլ յառաջ կը դիւնէ, եւ ով որ ետ այնքան տգիտութեան, այրօրինաւորութեան, անկարգութեան մէջ կը մնայ, առաջ գաղտնաբան ոտքին կոխակը կը ինչ, ինչպէս որ պատերազմի դաշտին վրայ աւրազ կ'անանար քայլերով յառաջ ընթացող գործը մէջ գանդալող ծոյղ վիճու որն անհնար է որ անտիտի չլլայ:

Ինտութեան մէջ ամեն էակ՝ երբ որ փոփոխ մէջ կ'ըլլայ՝ ինքզինքը պիտի պանելու ճիւղ մը կը թափէ, եւ ահա այս ճիւղն է որ կը մղէ նաեւ գեղը: Հեռաւարտը մինչեւ որ փոփոխ չըլլայ, այնքան ապագային մինչեւ որ կարելի եւ գտնին չափ չապահով, չկրնար նաեւ սիրար հանգարտիլ, եւ գոհ ու կը ջանի ըլլալ: Արդարեւ ոչ անհասանելու, ոչ ալ ընդհանրական մարմնայ մը տրուած է կատարելապէս գոհ ու կը ջանի ըլլալ, փասն դի րնութեան եւ յառաջ գիտնութեան օրինաց դէմ է, եւ առաւել փնտասկար՝ քան թէ օգտակար: սակայն պայման մը կ'ոյ՝ ոչ թէ կատարեալ կը ջանիլութեան՝ ալ փոքր ի շատէ անոր հասնելու յաւսոյն մէջ, որով ամեն մարդ զօրութիւնն կ'առնու կենաց մէջ, ինչպէս որ ուղի որ մը՝ երբ իր առաջադրեալ նպատակին հասնելու առաջին ճանապարհ մը կը գտնէ, առաւել սիրով եւ յօժարով կ'առնու յառաջ կը մղէ իւր ուղի որութիւնը:

Իսկայսօրները մեր միայնք: Ինչ է մեր փոփոքը՝ ազգային բարորութիւն, ինչպէս որ ամեն անհաս իւր անձնական բարորութեան կը փափաքի: Այս ալ այնչափ բնական է:

որ ընդամին զգացում մ'է ամեն մարդոց սրտերուն մէջ: Փոփոքիս, կան գորս շատ անգամ մտքէ անցունելն իսկ յիմարութիւնն է: Բայց այսու ամենայնիւ օրինաւոր փոփոքներ չունենան ալ անըզգայութիւնն է: Ուրեմն ամօթ եւ կամ յանցանք չէ մեզ ալ ազգային բարորութեան փոփոքիլ, միայն թէ մեր փոփոքներն ալ մեր վիճակին յարմար ըլլան: Պարզեպէս մը կրնայ փոփոքիլ՝ ուսանց դիտութեանց եւ արուեստից վաւերքն վրայ պատեարարական փոփոքն ալ աւելցնելու: Բայց տարակոյս չկայ որ հայու մը փոփոքը չկրնար այն տեղականերէրթալ: Հայը կը փոփոքի կըրթութեան, դաստիարակութեան, բարոյական իր ստանց, եւ քաղաքակրթութեան լուսոյն, եւ կարծեմք թէ այսպիսի փոփոքի մը համար ալ ոչ ոք կը մեղադրէ զներք:

Ով պիտի լրացնէ իւր փոփոքն: Յայտնի է որ իր ջանքն ու աշխատութիւնը պիտի ըլլայ իւր փոփոքանաց լրացուցիչը: Բայց երբու ամբողջ հասարակային մարմին մը իւր անդամայ իրարու հետ ունեցած յարաբերութիւնները սահմանող օրէնք մը չունենայ, ինչպէս կարելի է որ անդամները ներքաշնակութեամբ շարժին եւ գործեն: Այսպէս առանց պայտիտիտիտայ՝ անգամներ իրարու կը բռնեն եւ զիրար կը ջարջանեն ու կը խորտակեն: Եստի ապացոյցը կը տեսնենք ահա մեր ազգին մէջ ալ: Եթէ քանի մը արտառաջ կամ անկէ ալ յառաջադրուի պատահած կ'առնու իր անհատն ինչ էր, եթէ ոչ օրինաց պահապանութիւնը կամ բնարարութիւնը: Օրէնք ունեցող եւ պայն յարգող ու գործարարող ազգաց մէջ յեղ փոփոքութիւնը ոչ ևս գոյութեան պատճառ մ'ունի: Իսկայ քանի որ օրէնք չըլլայ, բլեկ է որ անընդամենութիւն եւ հետեւաբար յայտնի կամ գաղանի կ'ալ մը կ'այ:

Շշմարտութիւնը լսել ծանր կուգայ նոյն իսկ հասարակ անհատներու ալ: չեղք մեղադրեր ուրեմն Պատրիարքանն ալ եթէ երբեմն ճշմարտութեան ձայնն իրեն անտարտ քայ եւ իրեն դէմ չարակամութեան մը համարի: Զերք մեղադրեր նաեւ աղէն ալ՝ եթէ իր զբոգոհութեան մէջ ըրած մէկ անարգար գանդալող ցոյց տրուած ժամանակ արտաբնէ: Իսկայ քանի որ հասարակային թերթ մը գտնուած ենք, մեր անհրաժեշտ պարտականութիւնը կատարել ըլլմեզ պայտիտ մեղադրանքէ չքաշուելով յառաջ բերել ինչ որ մեր ինչոքը փոխարար եւ ազգօրում կը դասի:

Եթէն յայտնի է որ Սահմանադրութեան մինչեւ ցարդ չվերստաստատիլը պատճառ կուտայ այս ամեն գրգռահաւթեանց: Ինչեալ շարթու մայրաքաղաքի թաղախորհրդայն անգամներէն քանի մ'անձինք Վարթիտիտիտարձարարանը կը դուրսդուին ներկայ վիճակին պարտն մը խորհուրէ համար: Արեւի որ Պատրիարքարանն ստիկա իրեն դէմ ցոյց մը համարելով՝ Վարթիտիտիտիտարձարարանը կ'արգելի: Եստի պատճառն է, որով կարգելու խորհրդարանին մէջ առանց Խառն ժողովին գիտութեան զուգորդման ըլլալը, Վարթիտիտիտարձարարանը ալ այս առթիւ ժողովին լրագիրներուն պաշտօնական ծանուցում մը զերիւմ է, զոր փալը կը հրատարակենք:

Սուգիւր, Թաղ. խորհուրդները նոյն իսկ ըստ ազգային Սահմանադրութեան իրաւունք եւ ձեռնհասութիւն չունին ազգային ընդհանուր ինչքոց միջամտելու կամ կեդրոնական փոքրութեան գործին խառնուելու: Արեւի երեսփոխանութեան պարտն ու պաշտօնն է, եւ քանի որ ազգը բուրասկութեամբ կամ հանրաբարութեամբ եւ կամ ուրիշ օրինաւոր միջոցաւ արտաբն կարգիլ իշխանութիւն մը առած չէ թաղախորհրդայն, ասանց զուգորդու

մը բնականաբար ապարդիւն կը մնայ: Իսկայ պատրիարքարանին ալ առաջին անգամ պայտիտիտ դուրսդուան մ'արգելք չենելու երբեք ըստ մեզ անարարական (էրթիթիթ) է: Ասէն փայտութիւնն որ ժողովրդական համակրութեան վրայ հիմնուած է, միշտ օրուս կը քաղէ եւ թէ ժողովրդական կամքն անարգելի իրեն ներկայանայ ինչ ճանքով եւ ձևով որ ըլլայ: Սեք կը կարծենք թէ Հասարակութեան քաղաքայն անգամ, զոնէ իրրեւ ազգային անհաս իրենց եկեղեցոյն կամ անոր յարակից շէնքի մը մէջ եւ փամուրջ տեղեր խաղաղութեամբ եւ բարեկամութեամբ դուրսդուելով ազգային գործոց վրայ խորհուրէ: Ասէն որ ստրութիւնն այսպիսի դուրսդուաներն արգելելու օրէնք գրած չէ, պատրիարքարանն ալ չկրնար ինքնին արգելուլ երբոր խաղութեան կամ անկարգութեան սրածառ մը չընտելի: Ար փախնանք որ այսպիսի բաներն ազգային կամ մայրաքաղաքութեան արգելք հաստատուելով առաւել ևս իր քաղաքական ազգեցութիւնը նուազեցնելու չծառայեն: Կարծ խօսքով, պատրիարքարանը յաւ կրնէ, որ փոխանակ այսպիսի բաներով զբաղելու, որ մ'առաջ ազգային Սահմանադրութիւնը վերահաստատուելու եւ ներկայ կեդրոնաց վիճակին վստիւն տալու ջանայ: Այս է իր եւ ազգին օրուս, բայց կը ցուցնէ որ պատրիարքարանն անտարտ ոչ այս կեանքն ու չէ ալ Ս. Պատրիարքին եւ Խառն ժողովին հրատարականին վերջնական կերպիւ ետ առնուելուն կամ չառնըւնելուն վրայ լրաստանութիւն մը կուտայ, այլ առանց Ս. Պատրիարքին հրատարականին վրայ խօսելու՝ կը ծանուցանէ միայն թէ Խառն ժողովն իր հրատարականը առած է, բայց տակաւին իր պաշտօնը կը շարունակէ Ի. Կրտիկ հրատարակու: Արք. եթէ Ս. Պատրիարք հարկն ալ Խառն ժողովին հետ իր պաշտօնը կը շարունակէ, ուրեմն կըրնան Սահմանադրութեան վերահաստատութեամբ համար պէտք եղած ջանքն ի գործ բնել: իսկ եթէ այս րնէ, լու անկարող կը դուրսդուին, պէտք է որ ներկայ արտառ վիճակին ժամ առաջ վերջնական հոգ տանին, որպէս զի մէկ կամ միւս կերպիւ ազգին մէջէն գրգռահաւթիւնն ու տարածայնութիւնը վերաց:

Երեսփոխան Վարթիտիտարձարարանը հրատարակուած ծանուցում մը:

ՊԱՏՌԻԱՐԿԱՆ ԹԱՆՈՒՅՈՒՄ
ՀԱՄԱՅՈՒՆ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՐԴՆ ԿՈՐՄԵՆ
Յայտնի է արդոյ հասարակութեան որ 4-5 արդիէ ի վեր՝ Վեքայապատիւ Պօղոս Ս. Պատրիարքի օրով՝ Վարթիտիտիտարձարարանը կ'արգելի Ս. լուսաւորել եկեղեցին Ազգային խորհրդատեղի մը եղած է, եւ ազգային Լորեքլարանական ժողովին սկըսեալ գրիթէ ամեն ժողով եւ խորհուրդն ու մասնագործներ հոն ժողովելու եւ խորհրդակցելու եկած են: Այս պատճառաւ թաղական խորհուրդ ալ միշտ բայ թողած է Ս. եկեղեցոյս մեծ խորհրդարանը եւ մինչեւ իսկ քարոզիչ վարդապետին եւ քահանայից սենեակներն ալ, որպէս զի մինչեւ Վաւապեանի Պատրիարքարանն կ'ըլլալու դէպքէն յետոյ իր անհատական իրաւունքները զորք անձնու իրաւութեամբ յանձն առած պաշտօններն համար ժողովելու դիւրութիւն մ'առնեն, եւ մինչեւ ցարդ ազգային պատրիարքարանն անոնց համար ոչ մասնաւոր արտօնութիւն մը եւ ոչ արգելք մը կամ հրահանք մը չէր եկած խորհրդոյս:
Իսկայ այս անգամ Վեք. Ս. Պատրիարք Զօր կ'ըլլէ հետեւեալ հրատարականն ստացած է խորհուրդս, ուրով կարգիլէ որ և ինչ ժողով կամ խորհուրդ Վարթիտիտարձարարանը

առանց պատրիարքարանի գիտութեան և հրամանի։ Այս հրամանագիրը կե. րեւայ թէ տեղե ունեցած է անցեալ շարժում մայրաքաղաքիս թաղ. պատ. ուարժան խորհրդոյն ի Գալաթիա գումարուելէն, աղբիւրն արդի տար. ամս և ցաւ քիմիկն դարձան սա. նեղու համար, և մէյ մ'ալ մայրաքա. րաքին ընդհանուր եկեղեցականաց դա. սուն ժողովուելէն՝ Սոյ Սոյբքան դիւ. ղն սոսկիւն սրբապաշտութեան վրայ խոր. հարգակցելու համար։ Թաղ. խորհուր. զըս' այս երկու գումարանց վրայ ալ կանխաւ ոչ աղբարարութիւն մը ըս. տացած էր և ոչ որ և կցե տեղեկու. թիւն, բայց կնքին ժողովուրդ' եկող անձինքն ալ չէր կրնար արգելուլ ժո. ղովուելէն, նախ որ անոնք ալ ազգային պաշտօնեայնէր էին թէ' հոգեւոր և թէ' մարմնաւոր, և երկուք որ' ասանկ ժողովնրու համար պատրիարքարանէն արտօնութիւն խնդրելու սովորութիւն չկար։ Իսկ այժմ որ արգելք կը դրուի պատրիարքարանէն, և որտուեք կըլ. ւայ խորհրդոյս, պարզ կը համարենք մեզ ալ թէ հրապարակաւ ծանու. ցանել ՚ի պնդածն, և թէ Ս. Պատ. րխարք հօր հրամանագրին օրինակը հը. րանտարակել, որպէս զհամեն մարդ գիտ. նայ թէ Գալաթիոյ Ս. եկեղեցւոյ խոր. հարգարանը այսուհետեւ զոչ է, և ա. ռանց Ս. Պատրիարք հօր հրամանին չբացուիր, ինչպէս որ խորհուրդս ար. զնն սկսած է զործարքել Ս. Պատ. րխարքին այս հրամանը նախ այն եկե. ղեցական համադրումը ժողովն վրայ, որ Սոյ սրբապաշտութեան համար է. րէի' հնչեալ թիւ' վերստին ժողովրդ է. րն եպիսկոպոսք վարդապետք և քա. հանախք, որոնք տեսնելով Ս. Պատ. րխարք հօր հրամանագրին անսխալեւս ցրուելոյն։

Եւստասիոյ յիշեալ հրամանագրին պատճենը։

Սեփականութեամբ Եւստասիոս թաղ. խորհրդոյ Գալաթիոյ։

Անցինք որ այս օրերս երբեմն եր. րեմն թաղեկ եկեղեցւոյ խորհրդարա. նը ժողովնր կը կազմուին օտար լին. ղեցի անձինքնրէ' աղբարիներէս զե. ծանին և մանաւանդ ապագային վրայ խորհրդակցելու նպատակաւ, իր թէ աղբարին վարչութիւն չկայ։ Եսանկ ժողովնր գումարուելէ' առանց վար. շուրթեան գիտութեանը՝ աղբի հետե. ւանքներ չունենար։ Ուստի աղբարին վարչութեան Խառն ժողովոյ սրբանմու. ինց կուտանք ձեր մեծապատուութ. թեան որ այսուհետեւ մի գուցէ թող. սուութիւն ըլլայ այսպիսի ժողովոյ գու. մարման ձեր եկեղեցւոյ մէջ, նաև իսկ արգելուի այդ յարկին տակ՝ որուն հրա. կողմութիւնը ձեզ յանձնուած է՝ ժո. ղովն գումարուելը, որ վարչութեան հը. րամանաւը չէ։ Եւրպային Պատրիար. քարան կայ և վարչութեան Խառն ժողովր կայ, որ թէև հրաժարականը տուած է, բայց տակաւին իր պաշտօնը կը շարունակէ։ Ի. Գրան հրամանաւը։

Ուր ըրուք (Կնիք Պատրիարքական) 5 յունիս 1868 Ի Պատրիարքարան հայոց Կ. Պոլիս

Եւրպային Պատրիարքարանէն հե. տեւեալ տեղեկութիւնը հարդորուած է մեզ հրատարակելու խնդրանք։ Բանի տարին ՚ի վեր թժով-Գա. փուլի Ս. Եկեղեցւոյ եկեղեցւոյ կալ. ւածական շինութեանց երեսէ մնա. ցած մեծաբաւար պարտք ունէր թա. ղեցի առձին տիկնոջ մը, որուն թէ' մայր գումարին և թէ' սոսկիւն վար. ման դժուարութիւններ ծագած ըլլա. րուն համար Պատրիարքարանը ստեպ գանդատներ կը ընէր յիշեալ պարտա. պահանջին կողմէ։ Եւրպի թաղ. խոր. հարգը ասկից տարի մը յաւառ այս

դժուարութեանց մէջ պաշտօնի կու. ւելով, յանձն առած էր պարտաւոր. հակու մը երեք տարուան մէջ տարին մեկ մեկ մասը վճարելով՝ եկեղե. ցին պարտուց բեռնն ազատել։ Եւ ըս. տուգիւ այն օրէն ՚ի վեր ամեն ջանք տանելով թաղական խորհուրդը կրցու. իւր խոստմանը համեմատ պարտուց ա. ռաջին բաժնիւր, որ 45 000 զըբուշն գումար մը կը կազմէ, վճարել և գոհ. ընել թէ' անհեղքի տեղը և թէ' Պատ. րխարքարանը։

Թաղ. խորհրդոյն այս գովելն աչ. խառնութիւնը հրապարակաւ ծանուցա. նել արժան գատուելու, յուսով որ յիշեալ պարտուց մնացորդ գումարն ալ հետզհետէ վճարելու ջանադիր պիտի ըլլայ իւր խոստմանը համեմատ՝ յո. գուտ Ս. եկեղեցւոյն։

7 յունիս 1868 Ի Պատրիարքարան հայոց Կ. Պոլիս

... խորհուրդի Մասիս լրագրոյ։ Երբեքեւ ծանուցուելը որ միւս լրագրոյ ալ զրկուած է, Չոր մեծա. պատուութեան ալ հարգորդելով, անոր հետ մեկտեղ ներկայ գիտութիւնին ալ հրատարակել կը խնդրենք։ Ծա. նուցման մէջ յիշուած անձը առանց մակնուստն ու հայրենիքի լոկ Եւս. քել անուն մ'ունենալով, թէպէտ ո. լոշ կերպիւ ով ըլլալը չհասկցուիր, բայց մեղի եկած անեկեղծին անկեց անելի բան մը յայտնած չըլլալով, և միւս կողմէն նկատելով որ Եւսաքել անուամբ Ուսուսաստան դոցող անձինք շատ չեն կրնար գտնուիլ, արժան գա. տեցնիք ինչպէս որ է հրատարակել, յուսալով որ թերևս այս լոկ անունն իր հեռավոր կամ մոտաւոր աղբարին, ներն և ուրիշ ծանօթները կրնան ով ըլլալը հասնիլ, և այս կերպով կարե. լի կըլլայ իր ժառանգները երևան հա. նել։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Օսմանեան հպատակներէն Ուսու. սաստան մեռնող հայազգի Եւսաքելին գոյքը ցուցակաւ մը զրկուած էր առ Ուսուստիոյ դեսպանատունը, և անկեց ալ ՚ի Բ. Գուսթը առ Խորհրդիցէն, ուս. կից յատուկ հրամանագրով առ մեզ ՚ի Պատրիարքարան խրկուած և աւան. ղը հանքերէ՛ յուցցակաւ պահուած ըլ. ւալով, կիմայրնեք որ հանգուցելոյն ժառանգները ո՛վ և ո՛ր երն նէ, գան ՚ի Պատրիարքարան և իրենց ժառանգ. ըլլալը օրինաւոր կերպիւ հաստատելն ետև առնեն իրենց ժառանգական գոյ. քը։

Ի զինաց զիւնաստան Պատրի. արքարանի հայոց Թովմաս ֆախագեան 6 յունիս 1868 Ի Պատրիարքարան հայոց Կ. Պոլիս

Սեր բարեկամներէն մեկը՝ Ի. ս. կիւտարու Ս. Պարպաւեա թաղի զպրո. ցին անցեալ կիրակի առուր պարպեա. րաշխութեան հանդիսին առ թիւ յու. նական Եւթորոս լրագրին մէջ հրա. տարակուած յոյուածի մը թարգմա. նա թիւնը զգլած է մեզ ՚ի հրատա. րակութիւն։ Թէպէտ քաղցը էր մեզ մեր մեծարքոյ յոյ՛ պաշտօնակցին և շա. րեկամին ըրած քաջարեան նկարա. ղիլը մեր արքոյ լոկէրցոց աչքին առջև դնել, բայց մեր հնիզարթի ա. ււոր թիւով յիշեալ հանդիսին մանրա. ման նկարադրելը պարտաւորել նամակ մը հրատարակուած ըլլալով, Եւթը. ղոսի ըրած նմանօրինակ նկարադրին ալ հրատարակութիւնը կրնայ աւելորդ կրի. նու թիւն մը թուիլ շատերուն մանա. ւանք որ այսպիսի հանդէսները գծրազ. դարար շատ անգամ արտաքին ցոյցերէ աւելի բան մը չեն, զոր թերևս յիշեալ

պարտքին հողարարութիւնը կամ թա. րական խորհուրդն ալ գիտնալով՝ ու. սարազգի խմբագիրներ միայն հրաւ. րած էր, որք հանդիսին քիչ շատ շը. քեղութիւնը տեսնելով և յունարեն լեզուով ալ ձաւ մը լսելով՝ ներքին վե. ծակին ինչ ըլլալը չեն գիտնար և բնա. կանարար չափազանց գովեստներ կը շը. ւայլեն։

Եւսաքել փոխարեւել էր մեզ Եւթ. ղոսի մեծարքոյ խմբագրին այս առ. թիւ խոսած ձառնի թարգմանութիւ. նը ունենալ, որով՝ նախ ամբողջ հեւ. լեական աղբին շնորհակալութիւն. ները յայտնած է առ հայ երկուս. սարքութիւնն՝ յունարեն լեզուին նը. կատմանը ցոյց առած համակրութեան համար, և երկրորդ՝ անցելոյն մէջ եր. կոցուն աղբաց շարչարակից ըլլալը յի. շնչելով՝ այժմ ալ եզրայրակից ըլ. ւալու պարտականութիւնն հասկցու. ցած է արտասուածայ աչքը ՚ի վերջոյն. կեղծ շնորհակալութիւն յայտնած է առ արժանապարգ Պ. Տիկրիոս Չոլքը. րան մեր հայագետ և հայաէր բարե. կամը, որբիւր ազգաց առ իրերս արտայայտած գգովանից թարգման ըլ. ւալու մասին երբէք աշխատութիւն չէ խնայած, որով թէ' հայոց և թէ' յու. նայ համակրութիւնն ու սէրը գրա. ւած է։

Ինչպէս որ մեր երեքարթիաւուր թժով ծանուցած ենք, Պէշիկթաշի զպրոցարանին խորհրդն առ թիւ մեր և յիշ. եալ թաղի քարոզիչ Գեւր. Խորէն եւ պիսկոպոսին մէջ ծագած և թաղին շի. ղովութեան մէջ անհամայն տարածայնութեանց շարունակելուն առ թիւ կողմ վե. ծարմութեան վերջ տալու համար, Գեւր. Խորէն եպիսկոպոսին անցեալ շարժում առ մեզ ուղղած նամակին հը. րատարակութիւնը իր այս շարժում խոստացած է ինք, իսկ իսկ խաղաղա. րական առաջարկութեան համեմատ մեկ զի թողով, անոր տեղ կը հրատա. րակենք հետեւեալ գովարկի երգը, որ Գեւր. Խորէն եպիսկոպոսին աշխա. տարիւած և արքէն ապագայի սրկ. սած ՔՆԱՐ ՊՆԱԽՏԻՆ անուն տաղեր. գութեան քաղուելով մեզ հարու. րուած է՝ աղբարին բանալիայ ձաշակ մը տալու նպատակաւ։

ՔՆԱՐ ՊՆԱԽՏԻՆ

ՍԱՐ ԿԸ. Այսպէս իմ ջնար, ջրնար պանդխտին, Ի զոյ զզրուել ծածկեալ սրգային, չեմես ցանց արտոււ, իմ ախի՛ ճե վիշտ... Գոթիւք տակապախն, ո՛ր յարտատու միշտ։ Այսպէս գու սրբոսի ընկեր անուկին շարնակորոյս թշուառ պանդխտին, Սեթարքման ցաւոց նորուն սրգակից, Եւ տա՛ս արձաքանք նըմին կարեկից։

Գնար, գու հիքին շորս երկնային Տըւար յերկրայնոցը միակ բաժին, Գու իւր անկապուտ գանձ եւ բախտանք, Գու ըզրթգեջին անուշեա ըզիւանք։ Ո՛հ, թէ գու չէր, զիարք մէն միայն Նա կարէր սահել ընդ աշխարհ ունայն. Ուստի լըքեալ սիրտն այն վառելի խախտայ, Զիարք արձարձը յոգի նորուն յոյս։ Գու նորուն ցաւոց ըզգացող եւ զէտ, Ըզգաչտ եւ հոյիտ ցեր սրգաւէտ, Ետուր զիւր ողջոյնս Սըրուսակ, յԱրի՛ն, Եւ ընդ արևըթմիտ լացեր կոյս Լուսին։ Ըզքեղ ընդ անութ շարնալ, ով ջնար, Գնաց նարտաւած ընդ աստեղք օտար, Գեւ ըզհայրենեացն սրգաց ըզհորուտ, Եւ ըզնշատակս սըրտի ՚ի հեռուստ։ Ա՛հ, զիարք ըզքեղ ոչ սիրել, քընար, Որ մինչ այլ քան անձ լըքել ցիս յաշխարհ, Գու լոկ մասնակից լըքելն իմ սըրուր, Եւ վըշտեալ սըրտի մըրիմար հետուր։ Զայն քո՛ թէպէտ ոչ հրգոր ոչ վրեմ, Ծուք ոչ քերթողաց Ի զեղ երկնասեմ, Ալ ինձ սիրելի՛ խոնար՝ քո մըրմուշ, Եւ ողբոյս Ի ճահ թեւք եւ մեղմանուշ։

Եւ արք օ՛ն քընար, քընար պանդխտին, Երթ գու առ եղբարս հարգողս իմ բազդին, Երթ եւ սըրտառուչ Ի ձայն բազմակէր շարնեաց իյուշ տուր նոցա հրաւէր։

Երթ շարժել իզուր ըզսիրտս ապառու, Երթ զոյ սրբակից պանդխտին արտոււ, Երթ, եւ խնդութեան խօսու շաղաղանց թիւ մի եւ քեզէն խառնել սիրախանձ։

Թէ զարդիւնս տեսցես ազգաւոր ձեռաց Բարձրացն զձայն ինքրոջ փառաց, Եւ թէ իզձս իսիրա՛ հայրենեաց յօգուա՛ իրախոյս աղբեւջիլ իշուչ եռանդնուտ։

Զոյս սիրեն ըզձայն՝ սիրեա գու կըրկին, Եւ ողբաւոր լեր առ թշնամին, Պատմեա՛ գմեր աղէտս, ցոյց ըզշայատան... Լուծցին եւ վէճ սիրտը յերաշխէս այն քան։

Իսկ թէ չըզիտէ ոք զորդիս շայկայ, Կամ մեռեալ իսպառ թէ կարծէ սրտայ, Զոյց զի գեռ յերակս շայոց վառի հուր, Եւ թէ՛ ըսպասեմք երկնացոյց առուր...

Առուր յոր էին Աղղին հաշտութեան Դարձեալ ի Մասեաց փայլել յարտուան, Եւ Հրեշտակն շայոց իկող երկնանունչ Յոգիս Թորգոմեանց աղղից նորչունչ...

Ո՛հ, արքեօք զաւուրն այն երանաւէտ Տեմի՛ց եւ ես զայդ ծագեալ լուսաւէտ, Եւ սիրտ վըշտահար յաւետեաց յայն թիւր Թախեցէ ըզուրդ յանարտոււ իրկնը։

Թէ՛ արքեօք յայնժամ տապանին իմալ Սիրտ իմ անդեղեւ, յիջեալ աչաց փայլ, Լուեալ իզձք հրախա եւ ուխտք իմ ամեն Ընդ գերեզմանին ցուրտ վիմաւ նընջեն...

Բայց գու մի լրուր, մի նընջեր քընար, Գու զիմ հնչեցն միշտ զուրուս եւ բարբառ, Կնց հրակել առ գուրս իմ գերեզմանին, Եւ երգեա՛ վա՛ն իմ քընար պանդխտին։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Խաղճի խանր մանկաղեւ Բեւրքը՝ ձի Եանի Չարը ընկերութեան հա. շինները Սինիքներու ձեռք նայու. լէ և շինուած ու տրուած Բարթը. թօն կարդացուելէ ետեւ՝ յիշեալ անան. կին ապրանքն աճուրդով վաճառուած և զոյացած ստակը թիւճարէթի վէջ. նէն պահուած ըլլալով, յիշեալ ըն. կերութեան վրայ առնելիք ունեցողնե. րուն իմայ կը տրուէ որ սեխ ծանուց. ման օրէն մինչև տասն և մէկ օր՝ թիւ. ճարթթիստն յի սնանկաց քովի թէին ներ. կայանալով՝ առնելիքին հաստատեն և իսկ շնեկայացողները, աւետարկան կա. նոնայ 210 Երրորդ յօգուածին առաջին հատուածին համեմատ մասայէն գուրս մնալով իրենց բաժնէն պիտի զօրուին։

ԻՆՍՏՈՒԹԻՒՆ (ԵՔՈՒՍԻՒՍ)

Թէ անուշ և թէ լեզի ջրով, թէ տաք և թէ սառ ջրով՝ փրփրոյլ զաղ. ղեական աճառ (ասպն), որ թէ լաթի և թէ ձեւքի համար կատարեալ կեր. պով կը գործածուի։ Դմանապէս Եւրիկայի Կեթրոն իւղ (կաղ) 20 լիարանոց առաջին և ան. մենէն ընտիր տեսակը։ Կը Տախտին Գալաթիա Խաղ. Եար խան թիւ 44 վաճառատուներ։

ԾԱՆՈՒ ԳԵՏԻՆ

Իւսկիւտար Իճատիկի վրայ խիստ զեղեցիկ զիւրով տեղ մը կայ ծախու, հարար կանգունի մօտ, որ երեք չորս մասի ալ կրնայ բաժնուիլ, զինն ալ ա. ժան է։ Ուղղող կրնայ պէտք երգած տե. ղեկութիւնը լրագրոյս զրատնեակէն սասանալ։

Ե. Օ. Գ.

Պալատու Խ. աղջկանց վարժարա. նին աշակերտու հետ կ'է հօգուր թեան թէ հաստարակ ընկերացանութեան գատուութիւն ընելու կորով կա. ռավարու հի մը պէտք է, ուստի յիշ. եալ պաշտօնին անթերի կատարման ձեռնհաս եղողը պէտք է ներկայանալ յիշեալ զպրոցի հողարարութեան խորհրդարանը ուրբաթ և կիրակի ա. ռաւօսները։

Հ Ի Ր Բ Ե Թ Ի Թ Ե Յ Բ Ի Է Ի

ՇՈՒՆԵՆԱՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹ ԵՆԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

1868 ՅՈՒՆԻՍ 4 ԵՐԵՔՇԱԲ ԹԻ ՕՐԵՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՁԵԻ

Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱՎՈՒԹԵՒՆ

Table with 2 columns: Ժամը (Date) and Թիւ Շուգին (Number of items). Lists various goods and their quantities.

Table with 2 columns: ԿԱՄՈՒՐՁԵՆ ԵՆՆԵԻՒԲ ՇԱԳՈՆԵՆՆԵՐԸ ԲԱՅ Ի ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ (Market prices for various goods) and ԿԱՄՈՒՐՁԵՆ ԵՆՆԵԻՒԲ ՇԱԳՈՆԵՆՆԵՐԸ ԲԱՅ Ի ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ (Market prices for various goods).

Table with 2 columns: Ժամը (Date) and Թիւ Շուգին (Number of items). Lists various goods and their quantities.

Table with 2 columns: ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՅՆԵԼՈՒ ՇՈՒՆԵՆԱՆԵՐԸ (Market prices for various goods) and ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՅՆԵԼՈՒ ՇՈՒՆԵՆԱՆԵՐԸ (Market prices for various goods).

Table with 2 columns: Ա. Ա. Ե. Ի. Տ. Բ. Ա. ԿԱ. Ն. (Market prices for various goods) and Ա. Ա. Ե. Ի. Տ. Բ. Ա. ԿԱ. Ն. (Market prices for various goods).

Table with 2 columns: ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐԲ (Market prices for various goods) and ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐԲ (Market prices for various goods).

Table with 2 columns: ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐԲ (Market prices for various goods) and ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐԲ (Market prices for various goods).

Table with 2 columns: Մասին լրացրոյ բաժանարարացում կան (Market prices for various goods) and Մասին լրացրոյ բաժանարարացում կան (Market prices for various goods).